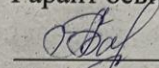

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА

Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Гарант освітньої програми

 Л.В. Барабаш
«31» 08 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ І

Освітній рівень: перший (бакалаврський)

Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність: 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» _

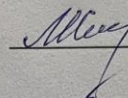
Освітня програма: Фінанси, банківська справа та страхування

Факультет: економіки і підприємництва

Умань – 2021 рік

Робоча програма виробничої практики I для здобувачів вищої освіти спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» освітньої програми «Фінанси, банківська справа та страхування» та 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» (скорочена програма). Умань: Уманський НУС, 2021. 18 с.

Розробник: Мельник К.М., доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування, кандидат економічних наук, доцент

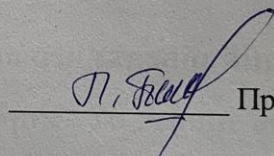
 Мельник К.М.

Робоча програма затверджена на засіданні
кафедри фінансів, банківської справи та страхування

Протокол від «30» серпня 2021 року № 1

Завідувач кафедри

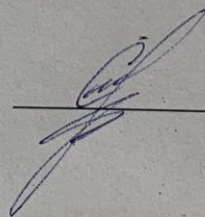
«30» серпня 2021 року

 Прокопчук О.Т.

Схвалено науково-методичною комісією факультету економіки і підприємництва

Протокол від «31» серпня 2021 року № 1

Голова

 Смолій Л.В.

© УНУС, 2021 рік
© Мельник К.М., 2021 рік

1. Опис виробничої практики I

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень, назва освітньої програми	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма	заочна форма
Кількість кредитів - 6	Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування» Спеціальність: 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»	Обов'язкова	
		Рік підготовки	
		3, 1(скороч.)	3, 1(скороч.)
		Семестр	
		6, 2	6, 2
Загальна кількість годин – 180	Освітній рівень: перший (бакалаврський) Освітня програма: Фінанси, банківська справа та страхування		
		Вид контролю	
		Залік	Залік

2. Мета та завдання виробничої практики I

Метою виробничої практики I є закріплення одержаних теоретичних знань і набуття практичних навичок фінансової роботи на фінансових підприємствах, уміння критично оцінювати роботу підприємства та знаходити резерви підвищення ефективності виробництва, поліпшення фінансового стану підприємства, а також нагромадити певний практичний досвід до завершальної стадії навчання, необхідний для формування фахівця-фінансиста.

Відповідно до поставленої мети постають такі **завдання практики**:

- загальне ознайомлення з підприємством, організацією чи фінансово-кредитною установою;
- закріплення одержаних теоретичних знань з фінансово-економічної роботи підприємства зокрема формуванню, розподілу та використанню грошових надходжень і прибутку, фінансування і кредитування господарської діяльності та капітальних вкладень, складання фінансового плану;
- ознайомлення зі змістом роботи фінансових структурних підрозділів бази практики та прояв уміння адаптуватися та діяти в новій ситуації, в новому колективі;
- загальний аналіз фінансової (господарської) діяльності бази практики;
- набуття практичних навичок у сфері фінансів, банківської справи та страхування, необхідних для фінансової і економічної роботи на підприємствах різних форм власності та господарювання агропромислового комплексу;
- збір, обробка аналіз та систематизація необхідних матеріалів для написання звіту.

Компетентності, які набуває здобувач вищої освіти при проходженні практики:

загальні компетентності:

- ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу..
- ЗК 02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 03. Здатність планувати та управляти часом.
- ЗК 04. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК 05. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.
- ЗК 06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні
- ЗК 07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 09. Здатність бути а критичним і самокритичним.
- ЗК 10. Здатність працювати в команді.
- ЗК 11. Здатність спілкуватися з представниками інших професій, груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
- ЗК 12. Здатність працювати автономно.
- ЗК 13. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ЗК.14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань, природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

фахові компетентності:

- СК 01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.
- СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.
- СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).
- СК04. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.
- СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.
- СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
- СК07. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність. СК08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК09. Здатність здійснювати ефективні комунікації.

СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

СК12. Здатність комунікувати та вирішувати професійні задачі іноземною мовою.

СК13. Здатність провадити професійну діяльність з фінансів, банківської справи та страхування на підприємствах аграрної сфери економіки.

СК14. Здатність застосовувати новітні наукові та прикладні досягнення фінансів, банківської справи та страхування у діяльності підприємств аграрної сфери економіки.

Виконання вимог щодо проходження виробничої практики повинно забезпечувати необхідний рівень сформованості **результатів навчання**:

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

ПР03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПР06. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.

ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР08. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні фінансові технології та програмні продукти.

ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.

ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.

ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.

ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ПР15. Спілкуватись в усній та письмовій формі іноземною мовою у професійній діяльності. ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПР17. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.

ПР18. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань. ПР20. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення.

ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

ПР22. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, розуміти цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ПР23. Визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

ПР24. Володіти іноземною мовою на рівні, достатньому для здійснення комунікацій у професійній сфері діяльності.

ПР25. Розуміти особливості реалізації діяльності з фінансів, банківської справи та страхування на підприємствах аграрної сфери економіки.

ПР26. Застосовувати новітні досягнення фінансової науки у практичній діяльності, в тому числі – на підприємствах аграрної сфери економіки.

Структура виробничої практики I

Вид практики	Семестр	Тривалість (тижнів)	Місце проведення практики	Кафедра, яка відповідає за організацію і проведення практики
Виробнича I практика	6, 2	4	Бази практик кафедри	Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

3. Організація практики

Керівництво практикою здійснюють досвідчені викладачі університету (на підставі розпорядження завідуючого кафедри) та висококваліфіковані

спеціалісти підприємства, які несуть відповідальність за повноту і якість виконання робочої програми практики (призначені згідно з укладеними контрактами з керівництвом баз практики).

Студенти УНУС при проходженні практики **зобов'язані:**

- до початку практики одержати від керівника практики кафедри фінансів направлення, методичні матеріали (методичні вказівки, програму, щоденник, індивідуальне завдання) та консультації щодо оформлення всіх необхідних документів;

- своєчасно прибути на базу практики;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики та вказівками її керівників;
- вивчити і суворо дотримуватись правил охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії та внутрішнього трудового розпорядку;

- нести відповідальність за виконану роботу;

- своєчасно оформити звітну документацію та скласти залік з практики.

Керівник практики від кафедри:

- надає консультативну допомогу студентам у виконанні програм виробничої практики;

- здійснює контроль за виконанням затвердженої програми практики;

- перевіряє записи у щоденнику практиканта.

- інформує студентів про порядок надання звітів про практику;

- інформує кафедру про хід проходження практики;

- приймає звіти студентів про практику у складі комісії, на підставі чого оцінює результати практики студентів і виставляє залік до відомості.

Керівник практики від бази практики призначається з числа постійно працюючих кваліфікованих спеціалістів і здійснює безпосереднє керівництво практикою студентів.

Обов'язки безпосередніх керівників, призначених базами практики, зазначаються в окремих розділах угод на проведення практики і включають:

- розподіл практикантів за робочими місцями у відповідності з графіком проходження практики;

- інструктаж з техніки безпеки і протипожежної безпеки на підприємстві і на робочому місці при виконанні конкретних видів робіт;

- ознайомлення практикантів з організацією робіт на конкретному робочому місці;

- контроль за роботою практикантів, забезпечення виконання студентами програми практики;

- складання відгуків на звіти про практику з виробничою характеристикою студентів-практикантів, яка відображає виконання програми практики.

4. Програма виробничої практики

Змістовні модулі практики на базі підприємств різних організаційно-правових форм власності

1. Характеристика підприємства (АТ, ТОВ і т.п.) і його фінансової служби.
2. Характеристика капіталу підприємства.
3. Виручка від реалізації продукції, їх структура.

4. Затрати на виробництво і реалізацію продукції результати реалізації та джерела їх фінансування.
5. Прибутки (збитки) підприємства.
6. Оподаткування підприємств.
7. Формування і використання обігових коштів підприємств.
8. Безготівкові і готівкові грошові операції підприємств.
9. Використання банківських кредитів на підприємстві.
10. Інвестиційна діяльність підприємства.
11. Аналіз фінансової діяльності підприємства.

Під час проходження практики студент має ознайомитися з характеристиками підприємства, виконати завдання практики та висвітлити основні результати роботи в розділах та підрозділах звіту.

1. *Характеристика підприємства (АТ, ТОВ і т.п.) і його фінансової служби.* Організація фінансової роботи на підприємстві. Задачі та функції фінансової служби підприємства.

2. *Характеристика капіталу підприємства.* Власний капітал і джерела його формування. Позичковий капітал, форми його залучення і порядок використання. Емісія підприємством цінних паперів: види, категорії і форми випуску. Обсяги емісії цінних паперів. Умови їх обігу і погашення.

3. *Виручка від реалізації продукції (робіт, послуг) підприємством, її структура і фінансування його господарської діяльності.* Методика розрахунку виручки від реалізації продукції. Розподіл і використання виручки від реалізації продукції.

4. *Затрати на виробництво і реалізацію продукції, результати реалізації по видах продукції та джерела їх фінансування.* Характеристика основних показників використання затрат на виробництво і реалізацію продукції (робіт, послуг).

5. *Прибутки (збитки) підприємства.* Структура і динаміка прибутків (збитків) за останні 3 роки. Рентабельність підприємства та розрахунок її показників. Методи планування прибутку підприємств. Збитки підприємства і джерела їх фінансування.

6. *Оподаткування доходів підприємств.* ПДВ, його розрахунок і порядок виплати. Акцизний збір. Податок на прибуток підприємства. Земельний податок і податок на майно (з власників транспортних засобів). Відрахування до державних цільових фондів. Порядок нарахування і виплати відрахувань і податків із доходів громадян. Місцеві податки і збори.

7. *Формування і використання обігових засобів підприємств.* Розрахунок потреби в обігових засобах. Методи регулювання обігових засобів. Джерела формування обігового капіталу. Ефективність використання обігових фондів.

8. *Безготівкові і готівкові грошові операції підприємств.* Характеристика системи безготівкових операцій. Черговість платежів і платіжна дисципліна. Розрахункові документи і їх використання. Вексельні розрахунки. Касовий план підприємства. Порядок одержання і видачі готівки.

9. *Використання банківських кредитів на підприємстві.* Характеристика банківських кредитів, які використовуються на підприємстві. Кредитний договір, його зміст і порядок оформлення.

10. *Інвестиційна діяльність підприємства.* Джерела і методи інвестування, які використовуються на підприємстві. Лізингові операції та організація їх виконання. Податкове регулювання інвестицій. Фінансові аспекти бізнес-планування.

11. *Аналіз фінансової діяльності підприємства.* Аналіз активу і пасиву підприємства. Аналіз структури майна і джерел його фінансування. Аналіз фінансової стійкості підприємства. Аналіз ліквідності балансу. Аналіз прибутку, рентабельності та інвестиційної діяльності.

12. Перелік основних додатків.(див. методичні вказівки).

Змістовні модулі практики на базі бюджетних установ та органів місцевого самоврядування

1. Характеристика фінансової установи.
2. Аналіз виконання бюджету за останні три роки.
3. Порядок складання, розгляду і затвердження місцевого бюджету.
4. Склад і структура доходів бюджету і контроль за їх надходженням.
5. Планування і фінансування видатків на соціальний захист населення.
6. Планування і фінансування видатків на соціальну сферу.
7. Фінансування місцевого господарства.
8. Контроль за використанням бюджетних коштів.

Під час проходження практики студент має ознайомитися з характеристиками об'єкту практики (державні фінансові органи або бюджетні установи, органи місцевого самоврядування), виконати завдання практики та висвітлити результати роботи в основних розділах звіту з виробничої практики:

1. *Характеристика фінансової установи.* Організаційна структура. Основні функціональні напрями діяльності. Розподіл обов'язків, посадові характеристики працівників підрозділів. Інструктивні та методичні матеріали, які визначають і регламентують діяльність бюджетної установи.

2. *Аналіз виконання бюджету за останні три роки.* Структура доходів і видатків бюджету. Аналіз і динаміка показників стану бюджету. Основні особливості структури доходів і видатків бюджету області (району, міста). Взаємозв'язок бюджету з планом економічного і соціального розвитку та з іншими фінансовими планами регіону.

3. *Порядок складання, розгляду і затвердження місцевого бюджету.* Організацію бюджетного планування в розрізі його рівнів, етапів та методів. Прогнозний, розрахунковий і кінцевий проекти місцевих бюджетів. Етапи розгляду проекту бюджету та затвердження місцевих бюджетів, внесення в нього змін і доповнень, а також стадії цих етапів, систему апоказників, які покладені в основу бюджетного планування.

4. *Склад і структура доходів бюджету і контроль за їх надходженням.*

Склад, структура і динаміка надходжень до місцевого бюджету, фактори що впливають на них. Загальна характеристика податкових і неподаткових надходжень до місцевих бюджетів у регіоні, доходів бюджету від операцій з капіталом, офіційних трансфертів до територіальних відділень (представництв) державних цільових фондів. Аналіз організації виконання дохідної частини

бюджету і взаємовідносини фінансових органів з податковою інспекцією та органами Державного казначейства.

5. *Планування і фінансування видатків на соціальний захист населення.* Склад і структура видатків бюджету на систему соціального населення. Види соціальної допомоги громадянам, порядок її призначення і виплати: порядок нарахування пенсій та допомог за категоріями одержувачів, порядок надання пільг окремим категоріям населення. Надання адресних житлових субсидій громадянам.

6. *Планування і фінансування видатків на соціальну сферу.* Склад і структуру видатків на соціальне забезпечення. Система видатків бюджету на освіту, їх склад і структура. Система видатків бюджету на охорону здоров'я, їх склад і структура. Система видатків бюджету на культуру та мистецтво, їх склад і структура.

7. *Фінансування місцевого господарства.* Склад, структуру і динаміку видатків бюджету на місцеве господарство. Діючий порядок планування і фінансування видатків бюджету на місцеве господарство. Капітальні вкладення держави, джерела і порядок їх фінансування.

8. *Контроль за використанням бюджетних коштів.* Контроль за дотриманням бюджетного законодавства та відповідальність за бюджетні правопорушення. Фінансовий контроль у процесі виконання державного та місцевих бюджетів. Взаємозв'язок фінансового органу з проведенням контрольно-ревізійної роботи з іншими контролюючими органами.

Змістовні модулі практики на базі страхових компаній

1. Оцінка організаційно-правових характеристик страхової компанії.
2. Характеристика видів страхових послуг.
3. Майновий стан страхової компанії та джерела його формування.
4. Оподаткування страхових компаній.
5. Аналіз показників фінансового стану та фінансового результату, інвестиційної діяльності.

Під час проходження практики студент має ознайомитися з основними характеристиками страхової компанії, виконати основні завдання практики та висвітлити основні результати роботи в основних розділах звіту з виробничої практики:

1. *Оцінка організаційно-правових характеристик страхової компанії:* Цілі, задачі, імідж установи. Юридичний статус страхової компанії. Форма організації, форма власності. Організаційна структура страхової компанії. Основні нормативно-правові документи, що регулюють діяльність СК.

2. *Характеристика видів страхових послуг.* Види страхування, які здійснює страхова компанія, перелік страхових продуктів та форм проведення страхових операцій. Аналіз інформації щодо наявності необхідних ліцензій на окремі види страхування, що здійснюються страховиком. Структура страхових договорів, програм з конкретних видів страхування. Аналіз правил проведення окремих видів добровільного страхування.

3. *Майновий стан страхової компанії та джерела його формування.* Аналіз динаміки та структури активів страховика. Аналіз динаміки та структури власного капіталу страхової компанії. Обсяги та динаміка гарантійного фонду страховика. Аналіз порядку формування, обсяги та динаміку страхових резервів. Аналіз структури та динаміки страхових премій та страхових відшкодувань (валових та чистих).

4. *Оподаткування страхових компаній.* Види податків, що сплачує страхова компанія. Методика оподаткування доходів від страхової діяльності та методика оподаткування прибутку, отриманого страховими компаніями (визначення об'єкта оподаткування, ставки податку, обчислення і порядок сплати податку, податкові пільги).

5. *Аналіз показників фінансового стану та фінансового результату, інвестиційної діяльності.* Аналіз відповідності обсягу сплаченого зареєстрованого капіталу страховика вимогам чинного вітчизняного законодавства. Аналіз обсягів та категорії активів щодо розміщення коштів страхових резервів страховика відповідно до вимог вітчизняного законодавства.

Оцінка показників, які характеризують ліквідність страхових організацій та показників, які характеризують результати інвестиційної діяльності страхових організацій.

Змістовні модулі практики на базі інспекцій державної податкової служби України

1. Загальна характеристика та організаційна структура органу Державної податкової служби України.

2. Механізм обліку платників податків.

3. Облік податкових надходжень.

4 Організація прийому податкової звітності від підприємств (організацій, установ)..

5. Організація контролю за своєчасністю сплати податків і зборів.

Під час проходження практики студент має ознайомитися з основними характеристиками страхової компанії, виконати основні завдання практики та висвітлити основні результати роботи в основних розділах звіту з виробничої практики:

1. *Загальна характеристика та організаційна структура органу Державної податкової служби України.* Основні завдання, цілі та функції органів державної податкової служби. Характеристика організаційної та територіальної структуру Державної податкової служби України. Підрозділи державної податкової інспекції, їх підпорядкування і взаємозв'язок. Функції управлінь і відділів. Посадові обов'язки працівників податкових органів. Права та обов'язки платників податків. Відповідальність платників податків. Фінансові санкції. Адміністративні штрафи. Кримінальна відповідальність. Правове регламентування діяльності податкових органів.

2. *Механізм обліку платників податків.* Єдиний банк даних про платників податків – юридичних осіб, його структура, порядок ведення. Порядок внесення змін до облікового реєстру. Облік неприбуткових підприємств. Облік платників податків – фізичних осіб. Державний реєстр фізичних осіб – платників податків

та інших обов'язкових платежів: мета створення, зміст інформації, джерела формування єдиного інформаційного фонду. Особливості взяття на облік фізичних осіб – суб'єктів підприємницької діяльності. Формування облікових справ платників. Аналіз кількісних показників платників податків (з їх розподілом: на фізичних та юридичних осіб; великих платників податків та інших платників податків) за останні 3 роки.

3. *Облік податкових надходжень.* Аналіз кількісних показників податкових надходжень (з їх розподілом: відповідно до видів податків, в залежності від платників податків (фізичних та юридичних осіб; великих платників податків та інших платників податків) за останні 3 роки. Порядок ведення особових рахунків платників податків. Підведення підсумків в особових рахунках платників, перевірка та закриття особових рахунків. Визначення недоїмки, порядок її погашення. Нарахування пені. Джерела погашення податкової заборгованості. Податкова застава. Порядок звернення стягнення на нерухоме майно, що перебуває у податковій заставі. Реалізація майна.

4. *Організація прийому податкової звітності від підприємств (організацій, установ).* Перевірка декларацій з ПДВ. Своєчасність подання декларації, перевірка її оформлення. Перевірка податкових зобов'язань за ПДВ. Перевірка податкового кредиту. Перевірка обґрунтованості бюджетного відшкодування. Перевірка розрахунків акцизного податку. Своєчасність подання розрахунку, наявність усіх реквізитів, правильність обчислення суми. Оформлення результатів перевірки. Перевірка декларацій про прибуток підприємств. Визначення суми податку на прибуток, що підлягає сплаті в бюджет. Оформлення результатів перевірки. Перевірка розрахунків платежів за ресурси. Порядок перевірки розрахунків плати за землю, плати за спеціальне використання води, плати за використання надр при видобуванні корисних копалин. Правильність застосування нормативів. Перевірка розрахунків з єдиного податку та інших місцевих податків. Правильність застосування ставок податку.

5. *Організація контролю за своєчасністю сплати податків і зборів.* Порядок прийняття та перевірки декларацій про доходи громадян. Особливості податкового контролю у сфері оподаткування доходів від підприємницької діяльності. Особливості застосування податкових знижок та податкових соціальних пільг.

Облік платників єдиного податку. Порядок видачі 10 свідоцтва про сплату єдиного податку. Попередня перевірка розрахунків сплати єдиного податку. Документальна перевірка.

Податковий контроль за сплатою податку на майно, в т. ч. податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки: правильність визначення об'єкта оподаткування, своєчасність та повнота перерахування до бюджету. Контроль за справлянням місцевих податків та зборів.

Детальний зміст і програми виробничої практики I наведені в *Методичних рекомендаціях щодо проходження виробничої практики (1-й скорочений, 3-й курси)*.

5. Порядок складання, оформлення та захисту Звіту з практики

На основі зібраного під час практики фактичного матеріалу, здобутих знань і обсягу виконаних робіт, студент, відповідно до затвердженої програми, складає звіт про проходження переддипломної практики, який є документом підсумкового контролю якості роботи студента протягом практики. Звіт повинен мати конкретне та послідовне викладення матеріалу, обґрунтованість дослідження, висновків та пропозицій.

Структура звіту:

- титульний аркуш;
- щоденник про проходження практики;
- зміст;
- вступ;
- основна частина;
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки.

Оформляється звіт згідно із загальними правилами на одній стороні аркуша білого паперу формату А4, поля: з лівого боку – 30 мм, з правого боку, зверху та знизу – по 20 мм, шрифт 14 Times New Roman, інтервал 1,5. Обсяг – 35-40 с. (без додатків).

Нумерація сторінок повинна бути наскрізною, починаючи з титульного аркуша, включаючи додатки. Номер сторінки зазначають в середині верхньої частини аркуша над текстом всередині рамки. На титульному аркуші і завданні номери сторінок не пишуть.

Звіт про практику, як правило, складається з двох частин: теоретичної і розрахунково-аналітичної. Кількість розділів і підрозділів у структурі звіту визначається студентом самостійно.

В першому розділі звіту надається інформація про об'єкт – базу практики:

- юридичний статус установи, організації, підприємства;
- форма та структура власності;
- організаційна структура установи, організації, підприємства;
- організація облікової, планової, аналітичної та контрольної роботи на базі практики;
- нормативно-правове забезпечення організації фінансової діяльності (система оподаткування, ліцензування і т.ін.).

У другому розділі проводиться аналіз фінансового стану та результатів діяльності об'єкта - бази практики за 2-3 останні роки:

- аналіз джерел формування фінансових ресурсів;
- аналіз напрямів використання фінансових ресурсів;
- аналіз доходів, витрат установи та їх структури;
- аналіз ефективності фінансово-економічної діяльності.

Зібраний цифровий матеріал має бути представлений у вигляді таблиць, схем, діаграм, графіків. Вони мають бути логічним продовженням викладених теоретичних положень і слугувати основою для відповідних висновків і пропозицій. Обов'язковим для звіту є залучення цифрових практичних і статистичних даних. Джерелом їх можуть бути статистичні щорічники, звіти, а також фактичний матеріал, зібраний за місцем практики.

У висновках зазначаються результати проведеного аналізу діяльності об'єкта практики.

До Списку використаних джерел включають бібліографічний опис джерел, використаних при виконанні звіту з виробничої практики згідно вимог В тексті повинні бути посилання на всі джерела, що були використані. Посилання на джерело наводиться у вигляді його порядкового номеру в переліку посилань, узятого в квадратні дужки.

Додатки оформлюють як продовження звіту, розміщуючи їх у порядку появи посилань у тексті.

6. Методи навчання

В межах проходження виробничої практики І передбачається проведення самостійної роботи здобувачів. Самостійна робота здійснюється в таких формах: засвоєння функціональних обов'язків, прийомів і методів роботи, навичок роботи з документами, технічними засобами обробки інформації на відповідних посадах у підрозділах установи, організації; ведення щоденника практики за встановленою формою, де здійснюється опис самостійно виконаної роботи, її особливості і рекомендації щодо вдосконалення роботи установи, організації; своєчасне виконання програми та оформлення звіту за встановленою формою і підготовка до захисту його на засіданні комісії кафедри.

7. Методи контролю

Підведення підсумків виробничої І практики здійснюється після її закінчення за результатами виконання програми і оцінювання індивідуального завдання студентами. Письмовий звіт, підписаний та оцінений керівником від бази практики, разом із щоденником подається на реєстрацію в деканат та рецензування керівнику практики від кафедри. Якщо рецензія схвальна, то звіт допускається до захисту. У разі, коли звіт написаний з порушенням цих вимог, його повертають для доопрацювання.

Захист звіту про практику проводиться перед спеціально створеною комісією в складі: завідувача кафедри, відповідального від кафедри за організацію та проведення практики та керівника переддипломної практики від університету. В процесі захисту студент повинен коротко викласти основні результати проведеної роботи, зробити висновки, відповісти на питання комісії. За результатами захисту студент одержує оцінку, яка заноситься в залікову книжку та відомість обліку успішності.

Оцінювання проходження практики здійснюється за 100-бальною шкалою. Загальна сума балів враховує бали за зміст звіту про практику та за захист останнього.

Розподіл балів при підведенні підсумків проходження практики

Критерії за яким оцінюється робота	Рейтинговий бал	Бал перевірки
1. Перевірка звіту:	70	
відповідність змісту звіту завданню та вимогам навчально-методичних рекомендацій щодо її виконання	40	
самостійність вирішення поставленої задачі, проектного рішення, виконання розрахунків, креслень, графіків та таблиць	10	
наявність елементів науково-дослідного характеру	8	
використання комп'ютерних технологій	7	
відповідність стандартам оформлення	5	
2. Захист звіту, в тому числі:	30	
доповідь (наявність матеріалів, що відображають теорію, аналіз і пропозиції; ілюстративний матеріал)	20	
правильність відповідей на поставлені запитання	10	
Всього	100	

Таким чином, якість виконання даного звіту оцінюється в діапазоні від 0 до 70 балів, а результати захисту звіту оцінюються в діапазоні від 0 до 30 балів. Загальна підсумкова оцінка при захисті звітів складається з суми балів, отриманих за якість виконання звіту, та кількості балів, отриманих при захисті. До залікової відомості заносяться сумарні результати в балах, отримані при попередньому ознайомленні та при захисті звіту.

Оцінка по виробничій практиці I визначається глибиною придбаних знань і навичок, якістю звіту, повнотою зібраних матеріалів, оцінкою керівника від підприємства, а також змістом відповідей на питання комісії.

Студенту, який не виконав програми практики з поважних причин, може бути надано право проходження практики повторно за умов, визначених університетом. Студенту, який відповідно до наказу ректора Університету проходитиме закордонне стажування може бути надано право проходження практики в інший період, аніж той, що визначений навчальним планом. Студент, який не виконав програми практики без поважних причин або отримав негативну оцінку за практику на комісії, відрховується з університету за неуспішність.

Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання в 4-х бальну шкалу за системою ECTS здійснюється в такому порядку:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

8. Методичне забезпечення

1. Мельник К. М., Пономаренко О.В.. Методичні рекомендації щодо проходження виробничої практики (1-й скорочений, 3-й курси) для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня денної та заочної форм навчання спеціальності 072 «фінанси, банківська справа та страхування». Умань. Видав. «Сочінський М.М.» 2021. С.28.

9. Список рекомендованих нормативних документів

1. Господарський кодекс України № 436–IV від 16.01.2003 р. Дата оновлення: 16.10. 2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.

2. Інструкція про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті: затв. постановою Правління НБУ від 21.01.2004 р. № 22. Дата оновлення: 31.01. 2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0377-04>.

3. Інструкція про порядок виконання контролю та отримання ліцензії по експортним, імпортом та лізинговим операціям: затв. постановою Правління НБУ від 24.03.1999 р. № 136. Дата оновлення: 07.02. 2019. URL: https://ips.ligazakon.net/document/view/reg3631?an=250&ed=2000_07_20.

4. Інструкція про порядок відкриття, використання та закриття рахунків у національній та іноземній валюті: затв. постановою Правління НБУ від 12.11.2003 р. № 492. Дата оновлення: 03.09. 2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1172-03>.

5. Інструкція про порядок здійснення контролю за експортними, імпортом операціями: затв. постановою Правління НБУ від 24.03.1999 р. №

136. Дата оновлення: 07.02. 2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0338-99>.

6. Інструкція про порядок організації та здійснення валютно-обмінних операцій на території України: затв. постановою Правління НБУ від 12.12.2002 р. № 502. Дата оновлення: 07.02. 2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0021-03>.

7. Інструкція про порядок регулювання діяльності банків в Україні: затв. постановою Правління НБУ від 28.08.2001 р. № 368. Дата оновлення: 24.12. 2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0841-01>.

8. Конституція України: Закон України №254к/96-ВР від 28.06.1996 р. Дата оновлення: 01.01. 2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.

9. Про державну таємницю : Закон України від 21.01.1994 р. № 3855-XII. Дата оновлення: 24.10.01. 2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3855-12>.

10. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 07.12.2000. № 2121-III. Дата оновлення: 03.07. 2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>.

11. Про заставу : Закон України від 02.10.1992 р. № 2654-XII Дата оновлення: 13.02. 2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2654-12>.

12. Про затвердження Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні : затв. постановою Правління НБУ від 29.12.2017р. № 148. Дата оновлення: 01.01. 2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0148500-17>.

13. Про затвердження Положення про відкриття та функціонування в уповноважених банках України рахунків банків-кореспондентів в іноземній валюті та в гривнях: затв. постановою Правління НБУ від 26.03.1998 № 118. Дата оновлення: 07.12. 2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0231-98>.

14. Про затвердження Положення про застосування Національним банком України стандартних інструментів регулювання ліквідності банківської системи: затв. Постановою правління НБУ від 17.09.2015 р. № 615. Дата оновлення: 01.01. 2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0615500-15>.

15. Про затвердження Положення про порядок формування та зберігання обов'язкових резервів банками України та філіями іноземних банків в Україні: затв. постановою Правління НБУ від 11.12.2014 № 806. Дата оновлення: 10.09. 2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0806500-14>.

16. Про здійснення операцій з використанням електронних платіжних засобів : затв. Постановою правління НБУ від 05.11.2014 р. № 705. Дата оновлення: 10.12. 2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0705500-14>.

17. Про іпотеку : Закон України від 05.06.2003 р. №898-IV. Дата оновлення: 14.07. 2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-15>.

18. Про Національний банк України : Закон України від 20.05.1999 р. № 679-XIV. Дата оновлення: 01.01. 2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14>

19. Про обіг векселів в Україні : Закон України від 05.04.2001 р. № 2374-III. Дата оновлення: 13.02. 2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2374-14>.

20. Про організацію формування та обігу кредитних історій : Закон України від 23.06.2005 р. № 2404-IV. Дата оновлення: 13.02. 2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-15>.

21. Про порядок визначення рейтингових оцінок за рейтинговою системою CAMELS: затв. Постановою правління НБУ від 08.05.2002 р. № 171. Дата оновлення: 10.12. 2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0171500-02>.

22. Про систему гарантування вкладів фізичних осіб: Закон України від 23.02. 2012 р. 4452-VI. Дата оновлення: 16.08. 2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4452-17>.

23. Про схвалення Методики розрахунку економічних нормативів регулювання діяльності банків в Україні затв. постановою Правління НБУ від 15.12.2017 № 803-рш. Дата оновлення: 14.01. 2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/vr803500-17>.

24. Про фінансовий лізинг : Закон України від 16.12.1997 р. № 723/97-ВР. Дата оновлення: 16.01. 2004. URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/723/97-вр

25. Про цінні папери та фондовий ринок: Закон України від 23.02.2006 № 3480-IV. Дата оновлення: 24.09. 2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15>.

Інформаційні ресурси:

26. Офіційний сайт Асоціації українських банків. URL: <http://aub.org.ua>.

27. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>

28. Офіційний сайт Державної казначейської служби України. URL: <http://treasury.gov.ua>.

29. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

30. Офіційний сайт Міністерства фінансів України URL: <https://mof.gov.ua/uk>.

31. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <http://www.bank.gov.ua>.

32. Офіційний сайт Української асоціації інвестиційного бізнесу. URL: www.uaib.com.ua.

33. Офіційний сайт Української міжбанківської Асоціації членів платіжних систем. URL: <https://ema.com.ua>.

34. Офіційний сайт Фонду гарантування вкладів фізичних осіб. URL: <http://www.fg.org.ua>.

35. Офіційний сайт Форуму банківських аналітиків. URL: www.bankir.ru.

10. Зміни у робочій програмі на 2021-2022 навчальний рік

Зміни, внесені до робочої програми на 2021-2022 навчальний рік:

1. Додано посилання на оновлені методичні рекомендації;
2. Оновлено перелік рекомендованих нормативних документів.